

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci konania o dedičstve po poručiťovi O., zomrelému X., naposledy bývajúcemu v B., **o prejednanie novoobjaveného majetku**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 21 D 78/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Žilina z 10. januára 2008 č.k. 21 D 78/2007-43, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Žilina z 10. januára 2008 č.k. 21 D 78/2007-43 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ Š. podal 25. januára 2007 na Okresnom súde Žilina návrh na prejednanie novoobjaveného majetku – nehnuteľnosti parc. čísla X. v podiele 3/6 nachádzajúcej sa v katastrálnom území B., zapísanej v pozemno-knižnej vložke č. X. (ďalej len „nehnuteľnosť“) po poručiťovi O., zomrelému X., naposledy bývajúcemu v B..

Okresný súd Žilina uznesením z 10. januára 2008 č.k. 21 D 78/2007-43 návrh na dodatočné prejednanie dedičstva zamietol. V odôvodnení uviedol, že z doloženej pozemno-knižnej vložky č. X. katastrálneho územia B. a identifikácie parciel vyplýva, že poručiť O. nebol v nej vedený ako vlastník, pretože na základe R. bola uskutočnená zmena a v súčasnosti už ako vlastník nevystupuje. Z toho dôvodu nie je splnená základná hmotno-právna podmienka pre začatie dodatočného dedičského konania po poručiťovi, a to existencia novoobjaveného majetku. Preto návrh s poukazom na § 175x ods. 1 O.s.p. v spojení s § 460 Občianskeho zákonníka zamietol.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu na základe podnetu navrhovateľa Š. podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky a navrhol toto uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.), keďže z dokladov doložených do spisu, ktoré mal prvostupňový súd k dispozícii, jednoznačne vyplýva, že ako vlastník spornej nehnuteľnosti je stále vedený porúčiteľ O.. Predmetom zmeny vlastníctva, ku ktorej malo podľa prvostupňového súdu dôjsť na základe R. (notárskou zápisnicou z 1. júna 1977 sp. zn. N., NZ 541/77, spísanou na Štátnom notárstve v Žiline), nie je parcela č. X. ale parcela č. X.. Preto tvrdenie súdu prvého stupňa, že O. už ako vlastník parcely č. X. nevystupuje, nemá oporu v žiadnom z vykonaných dôkazov.

Navrhovateľ vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi v ňom uvedenými.

Najvyšší súd Slovenskej republiky bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku

riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Žiadna z týchto vád nebola v mimoriadnom dovolaní namietaná a ani nevyšla najavo v konaní o mimoriadnom dovolaní.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Dovolací súd nezistil, že by konanie odvolacieho súdu bolo takouto vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, postihnuté.

V ďalšom sa preto dovolací súd zameril na posúdenie, či je opodstatnená námietka dovolateľa, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 175x ods. 1 O.s.p. ak sa objaví po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, alebo po vydaní osvedčenia o dedičstve (§ 175zca) nejaký porúčiteľov majetok, prípadne aj dlh, súd na návrh (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 a 2) vykoná o tomto majetku konanie o dedičstve. Ak sa objaví iba dlh porúčiteľa, konanie o dedičstve sa nevykoná.

V danom prípade predmetom konania o novoobjavenom majetku po porúčiteľovi O., zomrelému X. bol 3/6 podiel parcely č. X. nachádzajúcej sa v katastrálnom území B. zapísanej v pozemno-knižnej vložke č. X..

Z výpisu z vyššie uvedenej pozemno-knižnej vložky č. X. a identifikácie parciel vyplýva, že ako vlastník parcely č. X. – orná pôda (roľa) vo výmere X. m² je stále vedený O.. Z notárskej zápisnice spísanej na Štátnom notárstve v Žiline 1. júna 1977 pod sp. zn. N., registrovanou Štátnym notárstvom v Žiline pod R., ktorej súčasťou je kúpna zmluva, je nesporné, že jej predmetom nebola parcela č. X. (sporná nehnuteľnosť v tomto konaní), ale parcela č. X. (viď bod I. notárskej zápisnice).

Ak teda súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vychádzal zo zmeny vlastníctva, ku ktorej malo dôjsť na základe R., ktorá je uvedená ako poznámka vo výpise z pozemno-knižnej vložky č. X. pri označení vlastníka O. a na základe toho dospel k záveru, že O. už nie je vedený ako vlastník spornej nehnuteľnosti, jeho záver nezodpovedá obsahu spisu a nemá oporu v žiadnom z predložených dôkazov. Z toho dôvodu je nesprávny jeho právny názor o nesplnení základnej hmotno-právnej podmienky pre začatie dodatočného dedičského konania po poručiťovi O. uvedenej v § 175x ods. 1 O.s.p. v spojení s § 460 Občianskeho zákonníka, a to existencie novoobjaveného majetku poručiťa (spornej nehnuteľnosti).

Keďže súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na právnych záveroch, ktoré nezodpovedajú právnomu posúdeniu veci považovanému dovolacím súdom za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie prvostupňového súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a vec vrátil Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. apríla 2010

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková